

Til lovforslag nr. L 30

Folketinget 2016-17

Skriftlig fremsættelse (5. oktober 2016)

Kirkeministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning (Decorumkrav og obligatorisk kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre)

(Lovforslag nr. L 30)

Regeringen og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti indgik den 31. maj 2016 som bekendt en aftale om initiativer rettet mod religiøse forkyndere, som søger at undergrave danske love og værdier og understøtte parallelle retsafvigelser.

Initiativerne i aftalen angår bl.a. tilbagesøgelse af vielse-kompetence og obligatorisk kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre for forkyndere i trossamfund uden for folkekirken, der ønsker vielsesbemyndigelse. Disse to initiativer er uddybet i bilag 3 og 4 til aftalen.

Med dette lovforslag udmøntes denne del af aftalen. Lovforslaget skal ses i sammenhæng med det forslag til ændring af udlændingeloven som udlændinge-, integrations- og boligministeren forventes at fremsætte i Nov I, og som udmønter aftalen om obligatorisk kursus for udenlandske forkyndere, der søger om forlængelse af ophold i Danmark i medfør af udlændingelovens § 9 f, uanset, om de samtidig søger om vielsesbemyndigelse.

I dette lovforslag om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning foreslås tre ændringer i ægteskabsloven.

For det første foreslås, at der stilles klare og tydelige krav i form af en lovfæstelse af det i dag ulovbestemte decorumkrav (værdighedskrav) til religiøse forkyndere i trossamfund uden for folkekirken, der tildeles vielsesbemyndigelse. Samtidig foreslås en tydeliggørelse af, at manglende opfyldelse af decorumkravet har betydning i relation til tildeling og tilbagekaldelse af vielsesbemyndigelse. Der er her tale om en tydeliggørelse af den allerede gældende retstilstand.

Begrebet "decorum" (eller "decorum officiale") betegner en adfærdskodeks, nemlig det med en offentlig stilling forbundne krav om en vis til stillingen svarende vandel.

Decorumkravet vil ligesom i dag blive kontrolleret ved indhentelse af straffeoplysninger og børneattest forud for tildeling af vielsesbemyndigelse.

Hvis vielsesforretteren ikke længere opfylder betingelserne for tildeling af vielsesbemyndigelse – fx hvis vedkommende har overtrådt decorumkravet - opstår en sag, hvor det

på baggrund af en konkret vurdering må overvejes, om vielsesbemyndigelsen skal tilbagekaldes. Som eksempler, hvor der vil kunne rejses decorumsag, kan dog nævnes den situation, hvor vielsesforretteren foretager vielse af en mindreårig uden prøvelsesmyndighedens tilladelse eller foretager en vielse uden begge parternes samtykke. Andre eksempler vil kunne være grovere straffelovsovertrædelser, eller at vedkommende fx ikke deltager i det nye obligatoriske kursus.

For god ordens skyld skal det nævnes, at tilbagekaldelsen af vielsesbemyndigelsen som udgangspunkt ikke har ansættelsesretlige konsekvenser for embedsindehaveren – den beslutning træffes af trossamfundet selv – ligesom tilbagekaldelsen heller ikke umiddelbart har konsekvenser for anerkendelsen eller godkendelse af trossamfundet.

Derimod betyder tilbagekaldelsen, at embedsindehaveren ikke fremover vil kunne foretage vielser med borgerlig gyldighed – og dermed ikke udøve den offentlige myndighed, der ligger i at have vielseskompetence.

For det andet foreslås det, at der indføres et obligatorisk kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre for religiøse forkyndere i trossamfund udenfor folkekirken, der ønsker vielsesbemyndigelse.

Kurset bliver således med dette forslag obligatorisk for religiøse forkyndere i trossamfund uden for folkekirken, der ønsker vielsesbemyndigelse. Forslaget skal som nævnt indledningsvist ses i sammenhæng til udlændinge-, integrations- og boligministerens forslag til ændring af udlændingelovens § 9 f om obligatorisk kursus for udenlandske forkyndere med forkynderophold.

Kurset skal være gennemført inden 6 måneder efter, at præsten m.v. har fået vielsesbemyndigelse. Fristen på 6 måneder kan dog efter ansøgning forlænges ved lovligt forfald. Lovligt forfald vil f.eks. foreligge, når vielsesforretteren bliver forhindret i at deltage i kurset på grund af sin helbreds-tilstand, graviditet, barsel eller adoption.

Vielsesforretteren kan desuden blive fritaget for at deltage i kurset, hvis den pågældende på skriftligt grundlag kan dokumentere et tilsvarende kendskab til dansk familieret, frihed og folkestyre.

Det er tanken at kurset skal berøre forskellige familieretlige emner som har relevans for religiøse forkynderes daglige virke med et særligt fokus på reglerne om indgåelse af ægteskab, skilsmisse og forældremyndighed. Desuden skal

undervisningen berøre samspillet og modsætningerne mellem dansk ret og danske traditioner på den ene side og religiøse normer og sædvaner, herunder de sociale og manglende juridiske konsekvenser af ikke-borgerligt gyldige religiøse vielser og religiøse ægteskabskontrakter, på den anden side.

Undervisningen skal også omfatte lovgivningen om ytrings- og religionsfrihed, folkestyre, ligestilling mellem kønnene og frihed til seksuel orientering, ikke-diskrimination og kvinderettigheder.

Kurset finansieres ved brugerbetaling fra kursusedtagerne eller deres trossamfund.

For det tredje foreslås det, at de pågældende ved kursets afslutning skal underskrive en løfteerklæring om at ville overholde dansk lovgivning. Løfteerklæring kendes allerede i dag i en række situationer og underskrives bl.a. af anerkendte præster i de anerkendte trossamfund, når de tildeles vielsebemyndigelse.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.